

Con chuột

» Tác giả: **Saki (H.H. Munro)**
» Dịch giả: **Nhị Tường**

Từ thời thơ ấu đến tuổi trung niên THEODORIC VOLER lớn lên trong vòng tay của một người mẹ rất mực thương yêu anh. Một người mẹ suốt đời lo lắng che chở bảo bọc cho đứa con cùng tránh những điều mà bà gọi là những thực tế phũ phàng của cuộc đời. Khi bà qua đời, bà để anh bơ vơ một mình giữa cái thế giới như chính nó vốn có với muôn trùng điều tệ hại không đáng có hơn anh tưởng. Đối với một người đàn ông có tính khí và sự giáo dục như anh, thậm chí một cuộc hành trình đơn giản trên xe lửa cũng đầy những nỗi phiền hà và rắc rối. Vào một buổi sáng tháng chín, khi ngồi xuống trong một toa xe lửa hạng hai, anh rơi ngay vào trạng thái đầy bối rối và lo lắng. Anh vốn đang ở tại nhà của một mục sư, những người bạn cùng phòng hiển nhiên không phải là những người cục súc hay những kẻ thích chèn chèn say sưa, thế nhưng sự giám sát quản thúc những công việc nội bộ của họ thiếu trật tự và đã dẫn đến tai họa. Chiếc xe ngựa chở anh đến ga đã không hoàn thành nhiệm vụ. Khi giờ phút khởi hành của anh đã đến, người phụ việc có nhiệm vụ mang những đồ dùng thiết yếu đến, đã biến đi đâu mất. Trong tình trạng cấp bách này, Theodoric biết ơn sự giúp đỡ của cô con gái vị mục sư. Trước sự im lặng nhưng đầy bức bối của anh, cô đã thu xếp giúp anh việc đóng yên ngựa, phải dò dẫm trong chuồng ngựa tối tăm sau nhà, nơi bốc lên một thứ mùi giống mùi của lũ chuột. Thực tình Theodoric chẳng sợ chuột chút nào, anh xếp chúng vào loại những phần tử tệ hại của cuộc sống. Anh cho rằng Thượng đế đã tạo ra chúng với ý định ban cho loài người một bài học nhỏ về sự can đảm, thế rồi, có thể cách đây đã lâu Ngài nhận ra rằng chúng không phải là sinh vật cần thiết nên đã loại dần ra khỏi cuộc sống. Khi xe lửa rời khỏi sân ga, trí óc vốn lo lắng của Theodoric lại trút lên chính anh vì cái mùi chuồng ngựa, cũng có thể vì sự hiện diện của những cọng rơm dính đầy đất, hoặc vì cả hai thứ, trên bộ áo

quần không được chải chuốt của anh. May mắn thay, chỉ có một người nữa trong toa. Đó là một phụ nữ trạc tuổi anh, dường như sinh ra để ngủ hơn là dòm ngó xung quanh. Chuyến xe lửa chạy suốt cuộc hành trình một tiếng đồng hồ không dừng lại ở một ga nào. Trong toa chất toàn những đồ cũ và không có một hành lang nào thông với toa khác, vì vậy không có thêm một hành khách nào nữa xâm nhập vào cái không gian “bán riêng tư” của Theodoric. Thế nhưng, khi xe lửa còn chưa đạt đến tốc độ trung bình, anh đã lâm vào một tình thế bất đắc dĩ. Anh nhận thức một cách rõ ràng rằng chẳng những không chỉ có anh với thiếu phụ ngái ngủ kia mà thậm chí anh còn không đơn độc cả bên trong bộ quần áo anh mặc. Một cái gì đó nóng ấm đang từ từ chuyển động trên da thịt anh làm cho anh bức tức và khó chịu vô cùng. Không nhìn thấy nhưng anh cảm nhận được, đó là một con chuột chạy lạc, hiển nhiên là nó đã chạy vào trong lúc thắng yên và chuẩn bị xe ngựa. Lén dậm chân và kín đáo giữ mạnh nếp quần nhưng anh không tài nào tổng khứ được kẻ xâm nhập, mà giờ đây dường như đang nâng cao khẩu hiệu: “tiến lên”, cư dân hợp pháp trong áo quần này đã nằm dựa lưng vào đôi mông và ráng sức đưa ra một vài phương pháp nào đó để kết thúc quyền sở hữu tay đôi. Thật không thể tưởng tượng được rằng anh sẽ phải tiếp tục giữ nguyên khoảng trống như thế suốt cả giờ đồng hồ trong cái tình trạng kinh khủng này ở Rowton House vì lũ chuột lang thang (trí tưởng tượng của anh cho rằng có ít nhất là hai con chuột xâm nhập). Một mặt, không có cách nào làm anh dễ chịu hơn ngoài hạ sách cởi quần áo từng phần. Và việc thoát y trước sự hiện diện của một phụ nữ, thậm chí là cho một mục đích đáng khen ngợi, cũng là một ý tưởng làm cho tai anh đỏ rần lên một cách khôn khéo. Anh chưa bao giờ có thể phơi bày trơ trẽn như thế, ngay cả những chiếc vớ hình lưới trước sự hiện diện của phái đẹp, và cho dù, trong trường hợp này người phụ nữ kia trông có vẻ hoàn toàn đang ngủ. Mặt khác, con chuột đang cố chạy loạn xạ trong một vài phút vì căng thẳng. Nếu có một sự thật nào của thuyết luân hồi thì có lẽ con chuột đặc biệt này có tiền kiếp là một thành viên của câu lạc bộ leo núi An Pơ. Thỉnh thoảng, trong sự hăm hở, nó hụt chân và trượt xuống vài phân. Khi đó, nó sợ hãi hoặc có thể là tức giận, nó cắn. Theodoric như bị tra tấn vì lâm vào một tình thế trơ trẽn nhất trong đời anh. Mặt ửng đỏ như cà rốt, nhìn chùng một cách đau khổ người bạn đường ngái ngủ, khề khàng và nhanh chóng, anh buộc những đầu chấn trên các giá để hành lý tạo thành một tấm rèm chắn ngang trong toa. Trong căn phòng thay quần áo đã chật chội hẹp sáng tạo một cách vội vàng này anh đã nhanh

chóng giải thoát phần nào cho mình và giải phóng con chuột ấy ra khỏi chiếc lồng vải tuyết. Ngay khi được phóng thích, chú chuột đã phóng thật nhanh xuống sàn, làm cho chiếc chăn tuột cả hai đầu mỗi rớt thịch xuống đất nghe thót tim đồng thời đánh thức người bạn đồng hành đang ngủ phải mở mắt ra. Với một thao tác còn nhanh hơn chú chuột, Theodoric chộp lấy chiếc chăn và che vội phần thân thể trần trụi và thụp xuống một góc xa của toa. Các mạch máu trên cổ và trán anh như căng ra, đập mạnh khi anh ngồi thín thít chờ đợi sự im lặng được phá vỡ. Tuy nhiên, người phụ nữ vẫn điềm nhiên lặng lẽ nhìn chăm chú vào người bạn đồng hành vốn câm lặng một cách khác thường; dù sao thì chỉ có trời mới biết nàng nghĩ gì về thái độ của anh?

"Có lẽ tôi bị cảm lạnh". Anh đánh bạo mở lời.

"Thật ư, tôi rất lấy làm tiếc, vậy mà tôi định hỏi sao anh không mở cửa sổ". Nàng trả lời

"Tôi nghĩ là tôi bị sốt rét" Anh thêm vào, hàm răng anh đánh lập cập nhẹ nhẹ, phần nhiều là do sợ hãi hơn là muốn củng cố tính xác thực cho lời nói của mình.

"Tôi có một ít rượu mạnh trong túi xách, nếu không phiền thì anh lấy xuống giùm". Người bạn đường của anh trả lời.

"Không đâu. ... Ý tôi muốn nói, là tôi không bao giờ uống rượu cả". Anh nói nghiêm trang.

"Tôi cho là anh mắc phải bệnh này khi ở miền nhiệt đới?"

Kiến thức về những miền nhiệt đới của Theodoric chỉ giới hạn trong chiếc rương nhỏ xuất hiện mỗi năm một lần của một ông chú ở Ceylon], anh cảm thấy rằng ngay cả cái bệnh sốt rét cũng đang tuột dần ra khỏi lý lẽ của anh. Anh tự hỏi phải làm thế nào đây để cho nàng biết tình trạng thật của mình lúc này một cách tự

nhiên nhất.

"Chị sợ chuột chứ?" Anh đánh bạo hỏi, mặt càng đỏ hơn

"Không, trừ phi chúng nhiều quá. Sao anh lại hỏi thế?

"Tôi mới bị một con chui vào trong người". Theodoric nói với một cái giọng gần như không phải của chính anh. Thật là một tình thế khủng khiếp"

"Chắc chắn là khủng khiếp rồi, nếu anh mặc đồ chật quá, nhưng lũ chuột sẽ có những ý nghĩ khác chúng ta về sự tiện nghi"

"Tôi đã tổng khứ được nó ra trong lúc chị đang ngủ" anh tiếp tục. Nuốt nước bọt, anh nói thêm "Chính cái lúc ấy đã gây ra cho tôi cái tình cảnh như thế này"

"Tất nhiên là việc giữ một con chuột nhỏ sẽ không gây ra sự cảm lạnh" nàng kêu lên, với một vẻ coi thường mà Theodoric đánh giá là thật tệ hại.

Hiển nhiên nàng đang xét đoán vài điều về tình trạng hiện thời của anh, và đang thích thú vì sự bối rối của anh. Tất cả máu trong người anh dồn lên trên mặt, một nỗi thống khổ vì mất thể diện còn tệ hại hơn việc vô số con chuột đang lờn vờn trong tâm hồn anh. Và khi, sự chỉ trích bắt đầu phát huy tác dụng của nó, thì sự kinh hãi hoàn toàn chiếm lấy vị trí của sự bề bàng.

Với từng phút trôi qua, chiếc xe lửa đang tiến gần hơn đến trạm dừng đông đúc và ồn ã, nơi mà hàng tá con mắt tò mò sẽ nhìn thấy cái đôi mắt đang nhìn không chớp vào anh từ trong góc toa tàu. Chỉ còn một cơ hội mỏng manh, nhỏ bé, là trong một vài phút quyết định tiếp đó người bạn đồng hành của anh lại rơi vào tình

trạng buồn ngủ. Nhưng những phút hồi hộp cho cái cơ may ấy cũng tàn lụi. Cái nhìn trộm kín đáo mà thỉnh thoảng Theodoric ném qua phía nàng vẫn thấy một sự tỉnh thức cảnh giác hoàn toàn

"Tôi nghĩ giờ này chắc chúng ta gần đến nơi" nàng quan sát

Theodoric càng kinh hoàng hơn khi nhận thấy từng cụm nhà nhỏ lụp xụp báo hiệu cuộc hành trình sắp kết thúc. Những lời thông báo cũng vang lên. Như một con thú bị săn đuổi tháo cũi xổ lồng chạy hoảng loạn tìm nơi trú ẩn an toàn tạm bợ, anh vội ném cái chăn sang một bên, điên cuồng vật lộn với đồng áo quần lộn xộn. Anh nhận thấy khu ngoại ô mờ mờ lướt qua ngoài cửa sổ, cảm thấy cổ họng mình nghẹn thở, tim đập liên hồi, và sự im lặng lạnh như băng trong phía góc toa trước mặt mà anh không dám nhìn. Thế rồi khi anh ngồi lại vào trong ghế, áo quần mặc xong, và gần như hoảng loạn; xe lửa chạy chậm dần, người phụ nữ cất tiếng nói:

"Anh làm ơn gọi một người đưa tôi lên xe tắc xi nhé," Nàng thỉnh cầu, "Thật xấu hổ khi phiền đến anh trong khi anh không được khỏe, nhưng một người bị mù như tôi thì luôn bất lực khi xuống sân ga"

*Tên cũ của Sri Lan Ka (ND chú thích)

Nhị Tường dịch